

มาเลเซีย

1 ใน 5 ประเทศในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN)
เมื่อ 8 สิงหาคม 1967
และจะร่วมเป็น 1 ในประชาคมอาเซียน
ภายในปี ค.ศ. 2015

หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม

One Vision, One Identity, One Community



ตราสัญลักษณ์ของอาเซียน

ตราสัญลักษณ์อาเซียนเป็นต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้นมัดรวมกัน หมายถึงการร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ เนการาบรูไน ดารุสซาลาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

สีเหลืองของรวงข้าวหมายถึงความเจริญรุ่งเรือง อยู่บนพื้นสีแดง อันหมายถึงความกล้าหาญและความก้าวหน้า โดยมีขอบเส้นวงกลมสีขาวหมายถึงความบริสุทธิ์ เส้นวงกลมสีน้ำเงินรอบนอกสุดหมายถึงสันติภาพและความมั่นคง



มาเลเซียมีประชากรนับถือศาสนาอิสลามเกินครึ่งจึงเห็นมัสยิดอยู่ทั่วไป

คำนำ

อาเซียน มีชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า ASEAN จากชื่อเต็มว่า Association of Southeast Asian Nations อันหมายถึงการรวมตัวกันในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 10 ประเทศ ประกอบไปด้วย ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว กัมพูชา เวียดนาม และพม่า ทั้ง 10 ประเทศนี้จะพัฒนาเป็นกลุ่มประเทศภายใต้ชื่อ *ประชาคมอาเซียน* ภายในปี ค.ศ. 2015

การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนนั้น จะมีการพัฒนาทั้งสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองไปพร้อมกัน โดยไม่มีปัญหาเรื่องเขตแดนทางการเมืองการปกครองมาเป็นอุปสรรคขวางกั้นในการพัฒนา ดังคำขวัญของประชาคมอาเซียนที่ว่า *หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม* (One Vision, One Identity, One Community) การเคลื่อนย้ายทุน แรงงาน องค์ความรู้ ภาษา และวัฒนธรรมระหว่างประเทศอาเซียน จะเป็น

ปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ

มาเลเซียเป็นหนึ่งในประเทศมุสลิมที่เป็น 1 ใน 5 ประเทศ ที่ร่วมก่อตั้งอาเซียน มีบทบาทสำคัญในประชาคมอาเซียนที่กำลังจะเกิดขึ้นในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

“รู้เขา รู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง” ยังใช้ได้ดีกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะมาถึงนี้ การเรียนรู้ในความเหมือนความต่างในหลากหลายมิติในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน จึงเป็นพื้นฐานสำคัญเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่โลกของประชาคมอาเซียนที่กำลังจะเกิดขึ้น

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์



ชาวปรานากันหรือชาวจีนช่องแคบมะละกา ลูกครึ่งจีนมาเลย์

สารบัญ

แผนที่

- แผนที่แสดงประเทศประชาคมอาเซียน
- แผนที่ประเทศมาเลเซีย

รู้จักประเทศมาเลเซีย 10

ประวัติศาสตร์และตำนาน 12

● ยุคก่อนประวัติศาสตร์ 12

● มะละกา จุดเริ่มต้นประวัติศาสตร์ของมาเลเซีย 14

● มะละกาภายใต้การปกครองของต่างชาติ 17

● ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น 29

● สู่ความเป็นเอกราช 31

● การเมืองการปกครอง 38

● เศรษฐกิจ 47

ภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ 59

เมืองและสถานที่สำคัญ 69

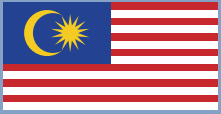
● กัวลาลัมเปอร์ 69

● ปูตราจายา 79



● สลั้งงอร์	82
● เกดะห์	85
● ปะหัง	86
● ซาบาห์	92
● ซาราวัก	94
● ปีนัง	96
● มะละกา	100
คนมาเลเชีย	106
การแต่งกายของชาวมาเลเชีย	114
วัฒนธรรมการกิน	121
เทศกาลงานประเพณี	126
รู้จักประชาคมอาเซียน	151
● อาสามาก่อนอาเซียน	156
● ประชาคมอาเซียนคืออะไร?	170
● เส้นทางสู่ความสำเร็จของประชาคมอาเซียน	174
● กฎบัตรคือกฎเหล็กของอาเซียน	180





มาเลเซีย

M a l a y s i a



อาคารเปโตรนาส ตึกแฝดสูงติดอันดับโลก สมคำกล่าวที่ว่า
“มาเลเซีย โบละห์” หรือ มาเลเซียทำได้

ประวัติศาสตร์ และตำนาน

ประเทศมาเลเซีย มีพื้นที่ปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ บริเวณแหลมมลายู และอีกส่วนบนเกาะบอร์เนียว การรวมตัวพัฒนาขึ้นเป็นบ้านเมืองจึงอาศัยทำเลที่ได้เปรียบ ติดต่อกำชายกับทั้งกับดินแดนใกล้เคียงและประเทศมหาอำนาจที่อยู่ไกลออกไป

• ยุคก่อนประวัติศาสตร์

ประเทศมาเลเซียปัจจุบันไม่ค่อยมีหลักฐานแสดงความยิ่งใหญ่ในอดีตเหมือนอย่างประเทศอื่นๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างที่กัมพูชามีเมืองพระนคร (Angkor) อินโดนีเซียมีบุโรพุทโธ (Borobodur) หลักฐานทางโบราณคดีเก่าแก่ที่สุดที่พบได้แก่กะโหลกศีรษะมนุษย์ยุคโฮโมเซเปียน ในถ้ำนียะห์ รัฐซาราวัก โรงเครื่องมือหินที่พบในโกตาตัมบัน รัฐเประ หลักฐานดังกล่าวบ่งชี้ว่ามนุษย์ในยุคแรกเริ่มของบริเวณนี้เป็นนักล่าสัตว์ และผู้เพาะปลูกเร่ร่อนของยุคหินกลาง อาศัยอยู่ตามเพิงหินและถ้ำในภูเขาหินปูนของคาบสมุทรมลายู ใช้เครื่องมือหินตัดบดและล่าสัตว์ป่า

ราว 2,500 ปีก่อนคริสต์ศักราช มีกลุ่มคนยุคหินใหม่อพยพมาจากจีนตอนใต้เข้ามาสู่พื้นที่บริเวณนี้ และด้วยความที่มีเครื่องมือทันสมัยกว่า รู้จักวิธีการเพาะปลูก ในที่สุดจึงขับไล่พวกที่อยู่มาก่อน

เข้าไปอยู่ในภูเขาและป่าชั้นในของแหลมมลายู หลังจากนั้นราว 300 ปี ก่อนคริสต์ศักราช ก็มีกลุ่มคนยุคเหล็กและยุคสำริด ใช้โลหะเป็นอาวุธ รู้จักการค้าขาย ที่ขับไล่พวกเดิมให้อยู่ลึกเข้าไปอีก พวกที่มาใหม่นี้ต่อมากลายเป็นบรรพบุรุษโดยตรงของชาวมาเลเซียในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ด้วยความที่หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของมาเลเซียในยุคโบราณมีไม่มากนัก นักประวัติศาสตร์จึงมักถือเอาช่วงเวลาที่เหมาะสมปรากฏตัวขึ้นเป็นศูนย์กลางการค้าสำคัญทางชายฝั่งคาบสมุทรมลายูเป็นจุดเริ่มต้นประวัติศาสตร์ประเทศมาเลเซีย

ชื่อ “มะละกา” มาจากไหน ?

พงศาวดารมลายูกกล่าวว่าษัตริย์ปรัมเศรเป็นผู้ตั้งชื่อเมืองนี้ตามชื่อดันมะละกา (a Malaka tree-ต้นมะขามป้อม) ซึ่งในขณะที่พระองค์พักผ่อนอยู่ใต้ร่มต้นไม้นี้ได้ทอดพระเนตรเห็นกระเจงหันมาเตะสุนัขล่าสัตว์ แสดงให้เห็นว่าในพื้นที่นี้ แม้แต่สัตว์ก็ยังมีเลือดนักสู้ จึงนับเป็นลางดีที่ทำให้พระองค์ตัดสินใจตั้งหลักฐานที่นี่ และสร้างมะละกาให้กลายเป็นอาณาจักรชายฝั่งทะเลที่รุ่งเรืองต่อมา



อีกคำสันนิษฐานหนึ่งกล่าวว่ามะละกามาจากคำอาหรับว่า มะละกัต (malakat) หรือศูนย์กลางการค้าอันเป็นชื่อที่พ่อค้าใช้เรียกเกาะวอเตอร์ (Water Island) ที่อยู่ใกล้ๆ มานานแล้ว

● มะละกา จุดเริ่มต้นประวัติศาสตร์ ของมาเลเซีย

มะละกาเป็นเมืองที่สำคัญ ก่อตั้งขึ้นประมาณ ค.ศ. 1400 ตั้งอยู่บนช่องแคบมะละกาซึ่งคร่อมเส้นทางการค้าสำคัญทางทะเลจากตะวันออกสู่ตะวันตก ระหว่างสองเมืองสำคัญอย่างจีนกับอินเดีย ถือเป็นท่าเรือที่ดีเพราะไม่มีป่าโกงกาง น้ำลึกพอให้เรือเทียบท่า และมี

ประมุขมะละกาเหมือนไฟ ที่ปรึกษาเหมือนฟืน

ในมะละกามีการวางตำแหน่งเสนาบดีสำคัญไว้ 4 ตำแหน่ง โดยให้เป็นที่ปรึกษาแก่ประมุข เปรียบเทียบว่าประมุขนั้นเป็นเสมือนไฟ ส่วนที่ปรึกษาหรือเสนาบดีเปรียบเสมือนฟืน

ตำแหน่งสำคัญที่ว่านั้น ได้แก่ (1) เบนดาฮารา (bendahara) เป็นเสนาบดีคนสำคัญที่สุด ทำหน้าที่ชี้ขาดเรื่องการทะเลาะวิวาทในหมู่ชาวเมืองด้วยตนเอง และระหว่างชาวเมืองกับชาวต่างประเทศ แม้เป็นดาฮาราจะไม่ได้ถือกำเนิดเป็นเชื้อเจ้า แต่ตามธรรมเนียมแล้วบุตรสาวของเบนดาฮาราก็มักได้สมรสกับประมุข ทำให้เบนดาฮารามีฐานะยิ่งใหญ่ (2) เปิงฮูลู เบนดาฮารี (penghulu bendahari) เป็นหัวหน้าของชาห์บันดาร์ทั้งปวง และดูแลรายได้ของรัฐทั้งหมด (3) ต-เมิงงุง (temenggung) ถือเป็นผู้ที่จะก้าวสู่ตำแหน่งเบนดาฮารา ทำหน้าที่เป็นตำรวจและปฏิบัติการในฐานะเป็นผู้พิพากษาตัดสินคดีความลหุโทษ (4) ลักษมาณา (laksamana) เป็นผู้นำในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการทหารหรือสำหรับมะละกา ก็คือเป็นแม่ทัพเรือ และเป็นผู้บังคับบัญชาทหารรักษาพระองค์ของประมุข

เกาะสุมาตราเป็นที่กำบังพายุ ความรุ่งเรืองของมะละกาซึ่งเป็นแหล่งของป่าและสินแร่มีค่า เช่น ไม้กฤษณา เครื่องเทศ ริงนก ทอง ดีบุก ฯลฯ ทำให้นักภูมิศาสตร์ยุคแรกขนานนามบริเวณนั้นว่าเป็น “แหลมทอง”

เรือจากอินเดียที่มาค้าขายในมะละกาต้องอาศัยลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ช่วยในการเดินเรือ และต้องรอเวลาอีกหลายเดือน กว่าลมตะวันออกเฉียงเหนือจะช่วยพัดให้เรือแล่นกลับอินเดีย ช่วงระหว่างรอลมนี้เองทำให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นบริเวณช่องแคบมะละกา ไม่ว่าจะเป็นการซ่อมแซมเรือ กว้านซื้อสินค้า จัดทำสถานที่เก็บสินค้า รวมทั้งทำให้ดินแดนแถบนี้ได้รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธ พราหมณ์-ฮินดู เข้ามา โดยยังพอหลงเหลือพระพุทธรูปและเทวรูปฮินดูอยู่บ้าง ตามชายฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรมลายู

สิ่งหนึ่งที่ทำให้มะละกาสามารถดึงดูดพ่อค้าชาวต่างชาติเข้ามาได้จำนวนมาก คือเรื่องการรักษาความปลอดภัย โดยผู้ปกครองมะละกาสามารถควบคุมพวกโอรังลาอูต (Orang Laut) หรือชาวเล ให้จัดการกับพวกโจรสลัดในช่องแคบมะละกา ในขณะที่ในเมืองก็มีซาร์ห์บันดาร์ (Syahbandar) หรือผู้บังคับการท่าเรือ ซาร์ห์บันดาร์แต่ละคนเป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน มีหน้าที่ดูแลกิจการประจำวัน และยุติความขัดแย้งในหมู่กะลาสีและพ่อค้าในกลุ่มของตน จัดการตลาดค้าและคลังสินค้า

ซาร์ห์บันดาร์ในมะละกามีสี่คน คนหนึ่งรับผิดชอบพวกคุชราต (Gujarati) จากอินเดียตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นพวกที่มีจำนวนมากที่สุด คนหนึ่งรับผิดชอบชาวอินเดียจากอินเดียใต้และเบงกอล พร้อมด้วยพ่อค้าจากพะโคในพม่าและจากปาไซ คนหนึ่งรับผิดชอบพวกที่มาจากชวา โมลุกกะ (Maluku) บันดา ปาเล็มบัง บอร์เนียว

และฟิลิปปินส์ อีกคนรับผิดชอบพ่อค้าจากจามปา (เวียดนามตอนกลาง) จีน และเกาะริวกิว (อาจรวมชาวญี่ปุ่นด้วย) แต่สุดท้ายแล้วถ้าเกิดคดีทะเลาะวิวาท ประมุขของมะละกาจะเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย

ระยะแรกบริเวณนี้ได้รับอิทธิพลศาสนาพุทธ และพราหมณ์-ฮินดู มาจากพ่อค้าชาวอินเดีย ก็มีความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับวิญญาณและธรรมชาติ ก่อนที่ศาสนาอิสลามจะเข้ามา โดยปรากฏร่องรอยแรกสุดเป็นจารึกที่กัวลาบรังไนรัฐตรังกานูตั้งแต่ปี ค.ศ. 1303 ประกาศบังคับให้ผู้คนนับถือศาสนาอิสลาม และกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนหลักศีลธรรมของศาสนา สันนิษฐานกันว่าอาจมาจากจีนหรือจัมปา ซึ่งรับความเชื่ออิสลามมาโดยตรงจากตะวันออกกลางอีกต่อหนึ่ง

ราวคริสต์ศตวรรษที่ 15 ในอีกซีกโลกหนึ่ง ประเทศโปรตุเกส กำลังเข้าสู่สมัยแห่งการค้นพบ (Age of Discovery) ประมุขของประเทศได้ส่งคณะสำรวจจำนวนมากออกไปทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อทำสงครามศาสนาต่อต้านพวกมุสลิม ค้นหาทองคำ และแย่งชิงแหล่งการค้าเครื่องเทศในเอเชีย มะละกาซึ่งเป็นจุดรวมเครื่องเทศจากเกาะโมลุกกะ (ปัจจุบันอยู่ในประเทศอินโดนีเซีย) จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของโปรตุเกส โดยอะฟองโซ เดอ อัลบูเคิร์ก (Afonso de Albuquerque) ผู้ว่าการชาวโปรตุเกสแห่งจักรวรรดิทางเอเชียของโปรตุเกส เป็นผู้นำกองทัพเรือเข้าจู่โจมและยึดเมืองมะละกาได้ในวันที่ 10 สิงหาคม ค.ศ. 1511

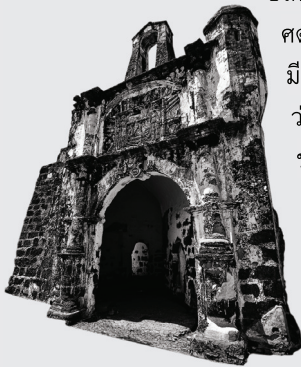
นอกจากจะถูกโจมตีจากชาวต่างชาติแล้ว ขณะนั้นการเมืองภายในมะละกาเองก็คลอนแคลนเนื่องจากการแย่งชิงราชสมบัติ เมื่อมะละกาตกเป็นของโปรตุเกส ผู้สืบทอดอำนาจคือกษัตริย์มะห์มุด จึงต้องหนีออกนอกมะละกาไป

● มะละกาภายใต้การปกครองของต่างชาติ

เมื่อได้ปกครองมะละกา ชาวโปรตุเกสพยายามทำให้มะละกา กลับเป็นศูนย์กลางการค้าแนวหน้าในภูมิภาค และหวังจะให้เป็นศูนย์กลาง การเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในหมู่คนพื้นเมือง แต่กลับถูกต่อต้านในทุก เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการพยายามผูกขาดการค้าเครื่องเทศโดยให้เรือที่จะ แล่นผ่านช่องแคบต้องขออนุญาตก่อน การกำหนดให้มีการจ่ายค่า ธรรมเนียมที่ทำเรือมะละกา หรือเรื่องที่จะให้เปลี่ยนศาสนาก็เช่นกัน

ด้านกษัตริย์มะหฺมัดหลังหลบหนีจากมะละกาแล้ว ทรงไป ตั้งเมืองใหม่ที่เกาะบินตัน (Bintan) ในหมู่เกาะรีเอา (ซึ่งอยู่ทาง ตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรมลายู) และโจมตีมะละกาสองครั้งแต่ ไม่สำเร็จ ใน ค.ศ. 1528 สุลต่านสิ้นพระชนม์ โอรสองค์โตสถาปนา ตนเป็นสุลต่านในเมืองเประ โอรสองค์รองตั้งรัฐสุลต่านใหม่ในยะโฮร์

ป้อมเอ ฟาโมซา



ป้อมเอ ฟาโมซา สร้างโดยอะฟองโซ เดอ อัลบูเคิร์ก (Afonso de Albuquerque) เมื่อต้น ศตวรรษที่ 15 ในเมืองมะละกา ภายในกำแพงป้อม มีการสร้างเมืองแบบโปรตุเกสยุคกลาง มีศาลา ว่าการ สำนักงาน และบ้านสำหรับข้าราชการ ชาวโปรตุเกส ส่วนคนพื้นเมืองและคนงานอาศัย อยู่นอกกำแพงเมือง

ในครั้งที่โปรตุเกสต้องป้องกันตนเองจาก การโจมตีของเพื่อนบ้านชาวมลายูรอบด้านนั้น มีหลายครั้งที่ป้อมเอ ฟาโมซา เป็นแห่งเดียว ที่ปลอดภัย

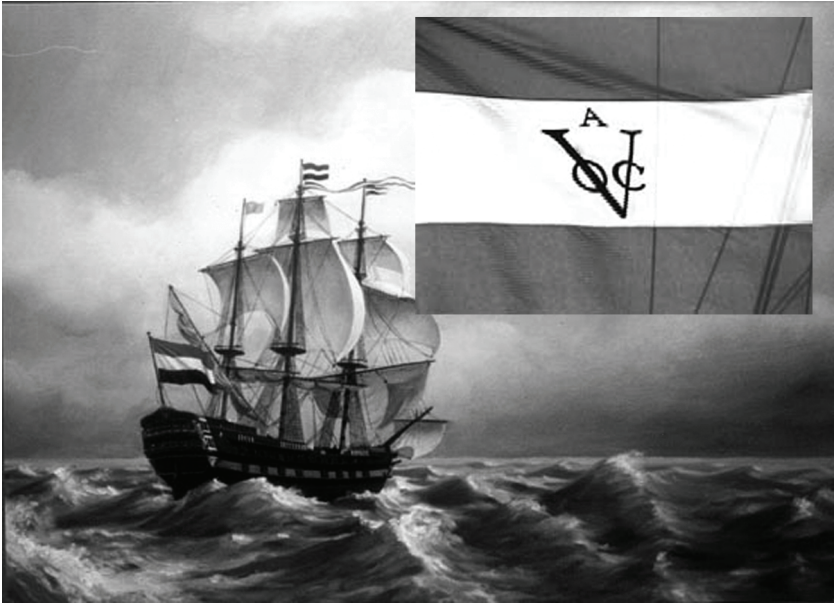


มะละกาเป็นเมืองท่าเมืองการค้าสำคัญเป็นที่ปรารถนาของชาวตะวันตก

ทรงรามีมะละกาเป็นระยะๆ ขณะนั้นเมืองอาเจะห์ซึ่งอยู่บริเวณสุมาตราเหนือก็เริ่มมีอำนาจมากขึ้นจากพื้นฐานที่เป็นผู้ผูกขาดการค้าฟริกไทยและเริ่มโจมตีคู่แข่งสำคัญคือมะละกา ยะโฮร์ และรัฐมลายูอื่นๆ การแข่งขันของมะละกา ยะโฮร์ และอาเจะห์ เพื่อควบคุมการค้าในช่องแคบมะละกาดังกล่าวยืดเยื้อเกือบตลอดศตวรรษที่ 16

ค.ศ. 1594 ชาวดัตช์และอังกฤษพยายามหาเครื่องเทศจากแหล่งเอง จนปี ค.ศ. 1602 บริษัทการค้าของดัตช์รวมตัวกันตั้งบริษัทยูไนเต็ด ดัตช์ อีสต์ อินเดีย (United Dutch East India Company) ขึ้น หรือตัวย่อในภาษาดัตช์ว่า VOC จาก Vercenigde Oostindische Compagnie ทำงานเป็นอิสระจากการควบคุมของรัฐบาลฮอลันดาในยุโรป

ค.ศ. 1640 ชาวดัตช์ปิดล้อมและโจมตีเมืองท่ามะละกาอยู่ 7 เดือนจนได้ชัยชนะ สามารถผูกขาดการค้าโดยเฉพาะเครื่องเทศในภูมิภาคได้ ให้ปัตตาเวีย (จาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบัน)



เรือสินค้ากับธงของชาวดัตช์โบกสะบัดเหนือน่านน้ำมะละกา

เป็นที่ทำการใหญ่ เวลานั้นความสำคัญของมะละกาในฐานะศูนย์รวมการค้าลดลง แต่ก็ยังเป็นฐานควบคุมการค้าท้องถิ่น เช่น ดีบุกและพริกไทยในช่องแคบมะละกา

การยึดครองมะละกาของดัตช์ส่งผลให้การแข่งขันทางการค้าระหว่างชาวโปรตุเกส อาเงห์ และยะโฮร์ สลายตัวลง แต่การแข่งขันเพื่อคุมช่องแคบมะละกาก็กลับมาเกิดขึ้นอีกในช่วงศตวรรษที่ 18 โดยมีผู้แข่งขันรายใหม่คือพวกบูกิสนักเดินเรือดั้งเดิม นักบรรจบจ้างจากเซลีเบส พวกมิหนังเกเบาซึ่งอยู่ในรัฐซียะห์บนเกาะสุมาตรา

ในช่วงทศวรรษ 1780 ชาวดัตช์เสียอำนาจ พวกบูกิสที่เป็นชนชั้นปกครองคุมรัฐยะโฮร์ไว้ แล้วสถาปนารัฐอิสระของตนในสลังอร์ พวกมิหนังเกเบาที่ตั้งรกรากภายในมะละกาเองก็สถาปนารัฐอิสระ

ภายใต้รูปแบบสหพันธรัฐ เรียกว่า เนกรีเซมบีลัน (รัฐทั้งเก้า) ส่วนรัฐที่เหลือในคาบสมุทรมลายู ได้แก่ เประ ตรังกานู และปะหัง ยังคงเคารพสุลต่านแห่งยะโฮร์ แต่ในทางปฏิบัติต่างก็ปกครองตนเอง กลั่นตันและเกตะห์ที่อยู่ทางเหนือตกอยู่ภายใต้การปกครองของชาวสยาม ส่วนซาราวักเป็นจังหวัดหนึ่งของรัฐสุลต่านบรูไน ขณะที่ในซาบาร์กำลังมีการแย่งกันระหว่างบรูไนกับรัฐสุลต่านซูลูซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ

อังกฤษเป็นอีกประเทศมหาอำนาจที่สนใจดินแดนแถบนี้ โดยเคยเดินทางเข้ามาครั้งแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 17 แต่ยังไม่สบบช่องทางทางการค้าเนื่องจากมีดัชต์เป็นคู่แข่ง จึงเปลี่ยนเป้าหมายไปทางอินเดียก่อน

ที่อินเดีย อังกฤษก่อตั้งบริษัทการค้าชื่อว่าอีสต์ อินเดีย คอมพานี (East India Company-EIC) โดยใน ค.ศ. 1785 สุลต่านรัฐเกตะห์อนุญาตให้ EIC มาตั้งฐานบนเกาะปีนัง เพราะหวังว่าอังกฤษจะช่วยปกป้องตนเองให้พ้นภัยจากสยามซึ่งเป็นศัตรูจากทางเหนือ



ทั้งเตรียมให้สิทธิการค้าแก่อังกฤษเป็นการตอบแทนด้วย แต่เมื่อปีต่อมา ผู้เจรจาข้อตกลงในนาม EIC ชื่อ ฟรานซิส ไลต์ เดินทางมาถึงปีนังและแสดงเจตนาที่จะครอบครองเกาะนี้ ทำให้สุลต่านรัฐเกตะห์พิโรธจึงส่งกองเรือมาเตรียมยึดปีนังคืน แต่กลับถูกฝ่าย EIC โจมตีก่อน



ธงบริษัทอีสต์ อินเดีย
คอมพานีของอังกฤษ
ในปี ค.ศ. 1801

และเกิดข้อตกลงต่อมากลายเป็นว่าสุลต่านจะได้รับเงิน 6,000 เหรียญแลกกับการให้ EIC ครอบครองปีนัง

ภายใต้การพัฒนาของ ฟรานซิส ไลต์ ปีนังเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาก แต่ก็ยังไม่ถึงกับเป็นศูนย์รวมการค้าภูมิภาค เนื่องจากอยู่ห่างไกลช่องแคบมะละกา

ปี ค.ศ. 1819 ทอมัส สแตมฟอร์ด แรฟเฟิลส์ ผู้แทนของ EIC ยึดสิงคโปร์ได้ ตามด้วยมะละกา อังกฤษเคยครองมะละกาที่อยู่ภายใต้การควบคุมของดัตช์สองช่วง คือ ช่วงปฏิวัติฝรั่งเศส และช่วงสงครามนโปเลียน ซึ่งเมื่อฝรั่งเศสได้ครองฮอลแลนด์ อังกฤษก็เกรงว่ามะละกาของดัตช์อาจตกเป็นของฝรั่งเศสด้วย

ปี 1816 ดัตช์กลับมาครองมะละกาอีกเป็นระยะเวลาสั้นๆ ก่อนจะมีสนธิสัญญาแองโกล-ดัตช์ที่ทำขึ้นใน ค.ศ. 1824 ให้อังกฤษยึดครองมะละกาของดัตช์ แลกกับนิคมเบนคูเลนของอังกฤษบนเกาะสุมาตรา เป็นการแก้ไขข้อขัดแย้งผลประโยชน์ระหว่างอังกฤษกับดัตช์ในภูมิภาคนี้

ปีนัง สิงคโปร์ และมะละกา รวมการปกครองเป็นหนึ่งเดียวในปี ค.ศ. 1826 โดยมีฐานอยู่ที่สิงคโปร์ และใช้ชื่อร่วมกันว่า นิคมช่องแคบ (Strait Settlements) ปีนังเป็นปราการป้องกันข้าศึกทาง